

Dječje igračke Hrvatskog zagorja

Izložba iz serije novih muzeoloških usmjerenja Muzeja seljačkih buna iz Gornje Stubice

Izložbom naslova i teme Dječje igračke Hrvatskog zagorja, održanoj u prvoj polovici 1989. godine u Muzeju seljačkih buna, Gornja Stubica, taj muzej nastavlja organiziranim prezentiranjem tradicijskog rukotvorstva svoga kraja i time pridonosi, već niz godina, ne samo osuvremenjivanju u smislu muzeoloških orijentacija već i očuvanju dijela bogata kulturnog nasljeđa Hrvatskog zagorja. Uza to stručnjaci Muzeja seljačkih buna danas potiču i obnavljanje starih zanata u Hrvatskom zagorju kako narudžbama za vlastitu prodavaonicu tako i organiziranjem značajne manifestacije Zagorski suvenir, koja se redovito, jedanput godišnje održava u izložbenim prostorima Muzeja.

Izložbe, poput spomenute, većim dijelom iščezlog obrta i rukotvorstva, aktivno organizira i prati studentskim katalogima primjerice Muzej Jastrebarsko, Muzej broskog Posavlja u Slavonskom Brodu i dr., a "žive izložbe", već podosta sužena rukotvorskog umijeća, traju još samo na sajmovima i proštenjima.

Stoga je orijentacija Muzeja iz Gornje Stubice, i nekolicine u Hrvatskoj, da etnološka istraživanja središta zanata i trgovine prezentiranih područja dokumentira i potakne njihov dalji razvoj od širega kulturnog značaja.

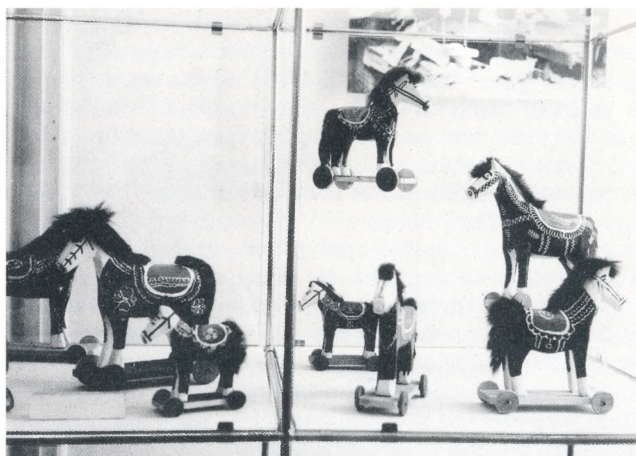
Autorica izložbe Iris Biškupić, istraživši postanak, razvoj, tehnologiju i probleme iščezavanja zanata na primjeru dječjih igračaka, pridonosi ne samo preciziranju povijesti organizirane izrade dječje igračke prezentirane regije od druge polovice 19. stoljeća do danas već istraživanjem predmeta prošle stvarnosti, koji su danas po obliku i funkciji bitno neizmijenjeni, upućuje i na nužno nastavljanje tradicije toga dijela narodnoga rukotvorstva.

Projektom očuvanja i promicanja kućnog obrta, obnavljanjem dokaza predajne narodne kulture, kao nedjeljiva oblika njihova trajanja, prikazom lokalne povijesti narodnoga stvaralaštva i u tome prezentacija obrta – izrade dječje igračke u selima Vidovec, Laz, Bedenec, Globočec i dr. te grupiranjem predmeta po učestalosti i vrsti materijala (glina, drvo) izložba daje uvid kako u ekonomsku i društvenu klimu prezentirane razdoblja tako i funkcioniranje zadruge za taj obrt, izvornih oblika i utjecaja iz evropskih zemalja na razvoj tehnike u proizvodnji. Dio tako prezentirane etnografske baštine, koju izložba omogućava, uspostava je i rekonstrukcije prošlosti, poticaj za stjecanje širih znanja o narodu i njegovoj kulturi, bogatstvu oblika, novih relacija i drugim aspektima značenja muzejsko-etnografskog predmeta. Izložbu prati i opsežan katalog s tekstom Iris Biškupić i prijevodom na engleski i njemački jezik, s nizom dobrih crno-bijelih i kolor reprodukcija i crteža.

Osim funkcije koju izložba zagovara, revitalizacije starih zanata, autorica naglašava i vrlo značajnu ulogu koju dječje igračke imaju pri funkcionalnom i estetskom oblikovanju doživljaja stvarnog svijeta u djece te stoga preporuča poticanje njihove proizvodnje i prezentacije.

Branka Šulc

Primljeno: 19. 7. 1989.

Postav izložbe Dječje igračke Hrvatskog zagorja